

NAT 2020

A TERVEZET ÉS A VÉGLEGES VERZIÓ ÖSSZEHAJONLÍTÁSA

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
1-4. ÉVFOLYAM

A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANÍTÁSÁNAK SPECIFIKUS JELLEMZŐI AZ 1–4. ÉVFOLYAMON

Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszának négy évfolyamán a legfontosabb cél a beszéd és az anyanyelven történő kifejezőkészség fejlesztése, **valamint az alapkészséget adó kultúrtechnikák közül** az olvasás és írás stabil megalapozása. A fő hangsúly az alapkészségek fejlesztésén, az értő olvasás kialakításán, a szövegértés és -értelmezés megalapozásán van. A sikeres óvoda-iskola átmenet (gyengéd átmenet) érdekében szükséges a nyelvi, a mozgáskoordinációs és egyéb hátrányok iskolakezdéskor történő felmérése, és a hátrányok mértéke szerint a kompenzációs és fejlesztő gyakorlatok (például beszédgyakorlatok, téri tájékozódást és mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok) beépítése a tanórákba. Az olvasás és írás sikeres elsajátításához elengedhetetlen képességek folyamatos fejlesztése és diagnosztizáló értékelése a köznevelési intézmény feladata.

Az anyanyelvi kompetenciák valamennyi tanulási területen meghatározzák a tanulók későbbi előmenetelét. Ezek elégtelen szintje az egyes tantárgyakban megmutatkozó alulteljesítésben, valamint a lemorzsolódásban, végzettség nélküli iskolaelhagyásban nyilvánulhat meg. **A szociokulturális és a nyelvhasználatbeli hátrányok csökkentése az anyanyelvi nevelésnek is feladata.** A készségfejlesztésnek és **hátránykompenzációnak** ugyanakkor összhangban kell lennie a korosztályt tipikusan jellemző kognitív fejlődési szinttel, az egyéni képességeknek megfelelő terhelhetőséggel, és a differenciálást is ennek megfelelően kell tervezni.

A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANÍTÁSÁNAK SPECIFIKUS JELLEMZŐI AZ 1–4. ÉVFOLYAMON

Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszának négy évfolyamán a legfontosabb cél a beszéd és az anyanyelven történő kifejezőkészség fejlesztése, az olvasás és az írás stabil megalapozása. A fő hangsúly az alapkészségek fejlesztésén, az értő olvasás kialakításán, a szövegértés és -értelmezés megalapozásán van. A sikeres óvoda-iskola átmenet, gyengéd átmenet érdekében szükséges a nyelvi, a mozgáskoordinációs és egyéb hátrányok iskolakezdéskor történő felmérése, és a hátrányok mértéke szerint a kompenzációs és fejlesztő gyakorlatok: beszédgyakorlatok, téri tájékozódást és mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok beépítése a tanórákba. Az olvasás és az írás sikeres elsajátításához elengedhetetlen képességek folyamatos fejlesztése és diagnosztizáló értékelése a köznevelési intézmény feladata.

Az anyanyelvi készségek és képességek, kompetenciák valamennyi tanulási területen meghatározzák a tanuló későbbi előmenetelét. Ezek elégtelen szintje az egyes tantárgyakban megmutatkozó alulteljesítésben, valamint a lemorzsolódásban, a végzettség nélküli iskolaelhagyásban nyilvánulhat meg. A készségfejlesztésnek és **felzárkóztatásnak** ugyanakkor összhangban kell lennie a korosztályt tipikusan jellemző kognitív fejlődési szinttel, az egyéni képességeknek megfelelő terhelhetőséggel, és a differenciálást is ennek megfelelően kell tervezni.

Az alapozás első szakasza, amelyben hangsúlyos szerepet kap az olvasás- és íráskészség, valamint a szövegértés elsajátítása, a második évfolyam végén zárul. Ebben a szakaszban folyamatos diagnosztizáló és fejlesztő értékeléssel kell követni az eltérő beszéd-készséggel, nyelvi adottságokkal iskolát kezdő tanulók képességeinek alakulását. A késleltetett írástanítás lehetővé teszi a hosszabb és alaposabb írás-előkészítést és az ehhez kapcsolódó differenciált fejlesztő tevékenységeket. **A késleltetés által több idő jut a mindennapi kommunikációs alapformák gyakorlására, a szókincs- és beszédfejlesztésre.**

A tanulási terület legfőbb eredménycélja az olvasás és az írás mint alapszabvány elsajátítása, valamint a szövegértéshez és -értelmezéshez szükséges alapkészségek, kompetenciák kialakítása. Az olvasóvá nevelést támogatja a gyerekcsoport érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi alkotások közös olvasása, élményszerű feldolgozása.

Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése érdekében a nyelvtani szabályok megismerése helyett a tanulók kreatív, játékos, alkotó jellegű vagy kísérletező feladatokkal, változatos munkaformákban tapasztalják meg a nyelv összefüggéseit, működését.

A tantárgyi készségfejlesztés komplex rendszert alkot azokkal a tantárgyakkal, amelyek a zenei hallást, a ritmuskészséget, a mozgást, a mozgásügyességet, a manuális készségeket, az idő- és térbeli szekvenciák azonosítását és követését, a téri-vizuális és időbeli tájékozódást fejlesztik.

Az alapozás első szakasza, amelyben hangsúlyos szerepet kap az olvasás- és íráskészség, valamint a szövegértés fejlesztése, a második évfolyam végén zárul. Ebben a szakaszban folyamatos diagnosztizáló és fejlesztő, **tanulást támogató** értékeléssel kell követni az eltérő beszéd-készséggel, nyelvi adottságokkal iskolát kezdő tanulók képességeinek alakulását. A késleltetett írástanítás lehetővé teszi a hosszabb és alaposabb írás- előkészítést és az ehhez kapcsolódó differenciált fejlesztő tevékenységeket.

A tanulási terület legfontosabb tanulási eredménye az olvasás és az írás, mint alapszabvány elsajátítása, valamint a szövegértéshez és -értelmezéshez szükséges alapkészségek, kompetenciák kialakítása. Az olvasóvá nevelést támogatja a tanulócsoport érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi alkotások közös olvasása, élményszerű feldolgozása.

Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése érdekében a nyelvtani szabályok megismertetése helyett a tanuló kreatív játékos, alkotó jellegű vagy kísérletező feladatokkal, változatos munkaformákban tapasztalja meg a nyelv összefüggéseit, működését.

A tantárgyi készségfejlesztés komplex rendszert alkot azokkal a tantárgyakkal, amelyek a zenei hallást, a ritmuskészséget, a mozgást, a mozgásügyességet, a manuális készségeket, az idő- és térbeli szekvenciák azonosítását és követését, a téri-vizuális és időbeli tájékozódást fejlesztik.

Fő témakörök

- Olvasás – szövegértés
- Írás
- Fogalmazás, szövegalkotás
- Anyanyelv és kommunikáció

Fő témakörök

- Beszéd és kommunikáció
- Olvasás szövegértés
- Írás, helyesírás
- Nyelvi tudatosság, anyanyelv ismerete

• A nevelési-oktatási szakasz végére a tanulók

- az életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelő, hallott és olvasott szövegeket megértenek;
- felkészülés után tagolt szöveget érthetően és pontosan olvasnak hangosan;
- érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően beszélnek;
- az életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően alkotnak szövegeket szóban és írásban;
- segítséggel egyéni érdeklődésüknek megfelelő olvasmányt választanak, amelyről beszámolnak;
- érdeklődésüknek megfelelően, hagyományos és digitális szövegek által bővítik ismereteiket;
- megfogalmazzák saját álláspontjukat, véleményüket;
- egyéni sajátosságaikhoz mérten törekednek a rendezett és olvasható írásképre;
- a tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási ismereteket képességeikhez mérten alkalmazzák;
- élményeket és tapasztalatokat szereznek változatos irodalmi szövegek megismerésével, olvasásával.

• A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. az életkorának és egyéni adottságainak megfelelő, hallott és olvasott szövegeket megérti
2. felkészülés után tagolt szöveget érthetően és pontosan olvas hangosan
3. életkorának megfelelően és adottságaihoz mérten kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál
4. az életkorának és egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket szóban és írásban
5. segítséggel egyéni érdeklődésének megfelelő olvasmányt választ, amelyről beszámol
6. érdeklődésének megfelelően, hagyományos és digitális szövegek által bővíti ismereteit
7. megfogalmazza saját álláspontját, véleményét
8. egyéni sajátosságaihoz mérten törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre
9. a tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási ismereteket képességeihez mérten alkalmazza
10. élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek megismerésével, olvasásával.

Eredménycélok

Olvasási készséget megalapozó képességek

Részt vesz a testséma-tudatosságot fejlesztő tevékenységekben.

Megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókinccset.

Szavakat hangokra, szótagokra bont.

Hangokból, szótagokból szavakat épít.

Biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.

Olvasási készséget megalapozó képességek

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. részt vesz a testséma-tudatosságot fejlesztő tevékenységekben (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek tudatosítása) és érzékelő játékokban
2. megérti és használja a tér- és időbeli tájékozódáshoz szükséges szókinccset
3. észleli, illetve megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot, betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg
4. beszédlegzése és artikulációja megfelelő figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra
5. a szavakat hangokra, szótagokra bontja
6. hangokból, szótagokból szavakat épít
7. biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.

Szókincsfejlesztés

Felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ.

Egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, **írásbeli** stb.) alapján megérti az új kifejezés jelentését.

Életkorának megfelelő digitális és hagyományos szótárakat használ.

Szókincsfejlesztés

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket digitális forrásokat is használ
2. egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, **dramatikus tevékenység**) alapján megérti az új kifejezés jelentését
3. **a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza**
4. használ életkorának megfelelő digitális és hagyományos szótárakat.

Hallás utáni megértés

Megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket, az életkorának megfelelő szöveg tartalmát.

Mozgósítja a hallott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat.

Megérti az életkorának megfelelő nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a **beszéd**helyzetnek megfelelően reflektál.

Hallás utáni megértés

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket, az **adottságainak és életkorának megfelelő szöveg** tartalmát
2. mozgósítja a hallott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat
3. megérti az életkorának megfelelő nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a **kommunikációs** helyzetnek megfelelően reflektál.

Szövegértés, olvasási stratégiák

Életkorának és olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért.

Részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában.

Érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál.

A szöveg terjedelmétől függően összefoglalja annak tartalmát.

Felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan.
A szöveg megértését igazoló feladatokat végez.

Alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat.

Szövegértés, olvasási stratégiák

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért
2. részt vesz népmesék és műmesék, regék, mondák, történetek közös olvasásában és feldolgozásában
3. rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz
4. néma olvasás útján megérti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál
5. megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában
6. önállóan, képek, grafikai szervezők (kerettörténet, történetterkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb.) segítségével vagy tanítói segédlettel a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet
7. értő figyelemmel követi a tanító, illetve társai felolvasását
8. felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan
9. a szöveg megértését igazoló feladatokat végez
10. önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt
11. alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat
12. az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel
13. az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti
14. egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival.

Íráskészséget megalapozó képességek

Részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben.

Tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold.

Saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét.

Az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre.

Íráskészséget megalapozó képességek

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben, **érzékelő játékokban**
2. tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold
3. saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét
4. **szavakat, szó szerkezeteket, -4 szavas mondatokat leír megfigyelés, illetve diktálás alapján**
5. az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, **esztétikus füzetvezetésre.**

Szóbeli szövegalkotás

Képességeihez mérten **kifejezően**, érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően beszél.

Részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban: beszélgetésben, vitában stb., és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat.

Élményeiről, olvasmányairól önállóan, érthetően beszámol.

A tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja.

Szóbeli szövegalkotás

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. adottságaihoz mérten, **életkorának megfelelően** érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál
2. részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, beszélgetésben, vitában, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat
3. **használja a kapcsolat-felvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés**
4. **élményeiről segítséggel vagy önállóan beszámol**
5. **megadott szempontok alapján szóban mondatokat és -4 mondatos szöveget alkot**
6. **bekapcsolódik párbeszédnek, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába**
7. a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja.

Írásbeli szövegalkotás

A hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, egyszerű mondatokat önállóan leírja.

Gondolatait, érzelmeit, véleményét a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza.

Önállóan 5-6 mondatos elbeszélő szöveget, segítséggel 3-4 mondatos leíró szöveget alkot – akár digitális formában is.

A szövegalkotáskor törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására. Munkáját ellenőrzi.

Írásbeli szövegalkotás

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja
2. **egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban**
3. gondolatait, érzelmeit, véleményét a kommunikációs helyzetnek megfelelően, néhány mondatban írásban is megfogalmazza
4. a szövegalkotáskor törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására, meglévő szókincsének aktivizálására.

Kreatív és digitális szövegalkotás

Tanítói segítséggel megadott rímpárokából, különböző témákban 2-4 soros verset alkot.

Megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít.

Iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót készít hagyományosan és digitálisan.

Alapvető digitális kapcsolattartó formákat alkalmaz.

Kreatív és digitális szövegalkotás

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. tanítói segítséggel megadott rímpárokából, különböző témákban 2-4 soros verset alkot
2. megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít
3. **a megismert irodalmi szövegekhez**, iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót készít hagyományosan és digitálisan
4. alapvető hagyományos és digitális kapcsolattartó formákat alkalmaz.

Irodalmi alkotások befogadása

Könyvet kölcsönöz a könyvtárból, és azt el is olvassa. Olvasmányélményéről röviden beszámol.

Ajánlással és/vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően saját olvasmányt választ.

Részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, feldolgozásában.

Irodalmi alkotások befogadása

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. nyitott az irodalmi művek befogadására
2. könyvet kölcsönöz a könyvtárból, és azt el is olvassa, élményeit, gondolatait megosztja
3. ajánlással, illetve egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően választott irodalmi alkotást ismer meg
4. részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására
5. verbális és vizuális módon vagy dramatikus eszközökkel reflektál a szövegre, megfogalmazza a szöveg alapján benne kialakult képet
6. részt vesz népmesék és műmesék közös olvasásában, feldolgozásában.

Hagyományos és digitális szövegek olvasása

Különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen.

Ismer és használ az életkorának megfelelő nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez.

Ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát.

Hagyományos és digitális szövegek olvasása

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen
2. ismer és használ az életkorának megfelelő nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez.

Kulturált véleményilvánítás, vitakultúra

A történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot.

Megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét.

Részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban.

Kulturált véleményilvánítás, vitakultúra

A feladatvégzéshez szükséges előzetes tudását felidézi.

Képzeletét a megértés érdekében mozgósítja.

Ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát.

Írásbeli munkáját ellenőrzi és javítja.

Kulturált véleményilvánítás, vitakultúra

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot
2. megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját meghallgatja társai véleményét
3. különbséget tesz mesés és valószerű történetek között
4. megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét
5. részt vesz dramatikus játékokban.

Kulturált véleményilvánítás, vitakultúra

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi
2. képzeletét a megértés érdekében mozgósítja
3. ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát
4. gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit
5. információkat, adatokat gyűjt a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét tanítói segítséggel vagy önállóan megfogalmazza azt
6. bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével
7. írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja.

Anyanyelv - Fonológiai, morfológiai és ortográfiai tudatosság

Megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat.

A hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.

Azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. A megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is.

Törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.

Anyanyelv - Hangtani, alaki és helyesírási tudatosság

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat
2. különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között
3. a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban
4. a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket
5. biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is
6. felismeri, jelentésük alapján csoportosítja, és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét
7. a több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja
8. a személyneveket, állatneveket és a lakóhelyhez kötődő helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le
9. törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.

A nyelvi, nyelvtani egységek, nyelvi elemzőképesség

Kérdésre adott válaszában jellemzően helyesen todalékolja a szavakat.

Alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit.

Törekszik a kiejtéstől eltérő ismert szavak megfelelő írására szóelemzéssel.

Ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a kontextusnak megfelelően használja a szövegalkotásában.

A nyelvi, nyelvtani egységek, nyelvi elemzőképesség

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. kérdésre adott válaszában helyesen todalékolja a szavakat
2. önállóan felismeri és elkülöníti az egytövéű ismert szavakban a szótövet és a todalékot
3. biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait
4. helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit
5. a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait
6. a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja
7. ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban
8. megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát
9. felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait
10. felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést kifejező szavakat
11. megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket.

Állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások

Felismer és ért **néhány** egyszerű közmondást és szólást.

Hétköznapi kommunikációban megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat.

Különbéle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését.

Az irodalmi nyelv sajátosságai, irodalmi műfajok

Élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek: klasszikus, kortárs magyar **és világirodalmi** alkotások megismerésével.

Megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömét és élményét.

Megfigyeli a költői nyelv sajátosságait. Megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.

Állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. ismer és ért **számos** egyszerű közmondást és szólást, **szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát**
2. megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat
3. különféle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését.

Az irodalmi nyelv sajátosságai, irodalmi műfajok

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok **és műfajok** – magyar klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével
2. **élményeket és tapasztalatokat szerez néhány szövegtípusról és műfajról, szépirodalmi és ismeretközlő szövegről**
3. **részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában**
4. **a közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány életkorának megfelelő mesét, elbeszélést**
5. megtapasztalja az életkorának, érdeklődésének megfelelő szövegek befogadásának és előadásának élményét és örömét
6. megfigyeli a költői nyelv sajátosságait élményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti

Részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális megjelenítésében.

Ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket.

Azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását.

7. részt vesz ismert szövegek (magyar népi mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, népdalok, klasszikus és kortárs magyar gyerekversek, mesék) mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében, érületileg, lelületileg átérzi azokat
8. segítségével vagy önállóan előad ritmuskísérettel verseket
9. olvas és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket
10. megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömet és élményét
11. érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát
12. a versek hangulatát kifejezi különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.)
13. a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével verssorokat, versrészleteket memorizál
14. felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben, elbeszélő költeményekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását
15. szövegszerűen felidézi Kölcsey erenc: imnusz, örösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit
16. részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet

Alkotók, művek a gyermekirodalomból

Megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából.

Élményt és tapasztalatot szerez változatos ritmikái, **zenei formálású** lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermekirodalomból.

Szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet.

Részt vesz legalább két hosszabb terjedelmű magyar **és európai** gyermekirodalmi alkotás feldolgozásában.

Alkotók, művek a gyermekirodalomból

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. ismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából
2. ismer néhány klasszikus verset a magyar irodalomból
3. élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus **magyar** gyermeklírától és a népköltészet alkotásából
4. **segítséggel, majd önállóan** szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet
5. a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja
6. részt vesz legalább két hosszabb terjedelmű magyar gyermekirodalmi alkotás feldolgozásában.

A kulturális emlékezethez és a nemzeti hagyományhoz kapcsolódó szövegek

Jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi.

Megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét.

Megismer a jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat.

A kulturális emlékezethez és a nemzeti hagyományhoz kapcsolódó szövegek

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi
2. megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét
3. megismer a jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat
4. megfigyeli az ünnepek, hagyományok éves körforgását
5. nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, megalapozódik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete
6. képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni
7. törekszik a világ tapasztalati úton történő megismerésére, értékeinek tudatos megóvására
8. ismeri a keresztény, keresztyén ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), jelképeket, nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 2., október 2.), népszokásokat (Márton-nap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdölés)
9. ismerkedik régi magyar mesterségekkel, irodalmi művek olvasásával és gyűjtőmunkával.

A kultúra helyszínei

Megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.

Részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében. Alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz.

Megismer a szűkebb környezetéhez kötődő irodalmi és kulturális emlékeket, emlékhelyeket.

A kultúra helyszínei

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. ismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket
2. részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében, alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz
3. ismer a szűkebb környezetéhez kötődő irodalmi és kulturális emlékeket, emlékhelyeket
4. ismeri saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeit.

Honlap: <https://www.tanitonline.hu>

Előfizetés: <https://www.tanitonline.hu/?page=order>